

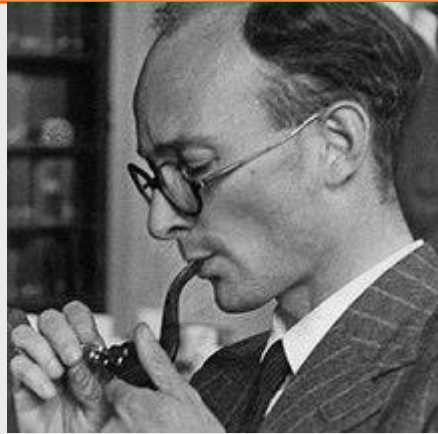

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ

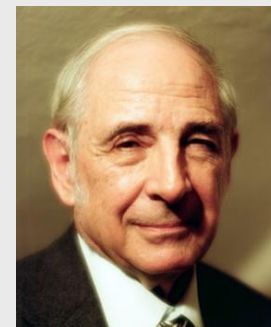
Γλωσσικές πράξεις

Σπύρος Α. Μοσχονάς

6/6/24

Γλωσσικές πράξεις

Γλωσσικές πράξεις

Λεκτικές πράξεις

Ομιλιακά ενεργήματα

...

(acts vs. actions?)

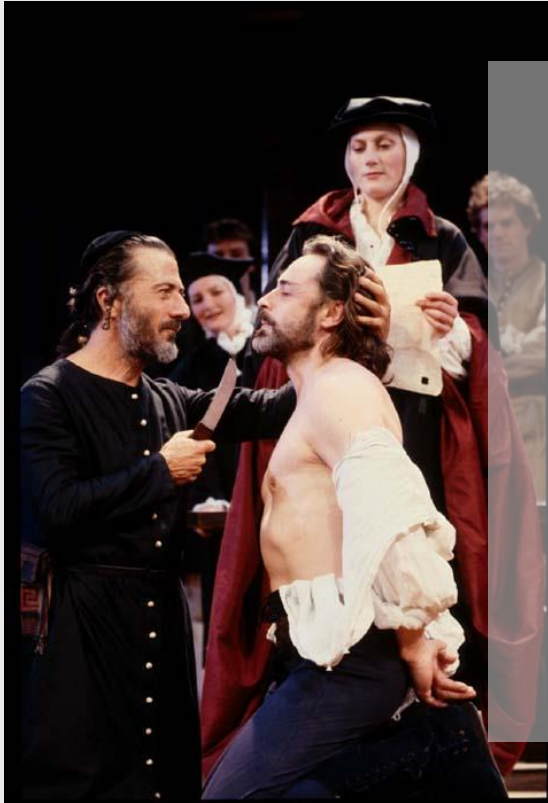
Γλωσσικές πράξεις – Παραδείγματα άμεσων γλ. π.

- — Πάω στοίχημα ότι θα βρέχει το απόγευμα
- — Πάει / Μέσα / Έγινε / Μπα! / Μάλλον / Εγώ δεν είμαι τόσο σίγουρος / Συμφωνώ.
- Σου δίνω το λόγο μου. Υπόσχομαι. Ορκίζομαι.
- Ζητώ συγγνώμη / «Απολογούμαι» (κυπρ.).
- α. Καταδικάζεσαι σε ...
- β. Απολύεσαι.
- Λύεται η συνεδρίασις.
- Συμβουλευέσθε να μη ...
- Παρακαλείσθε όπως ...
- Διαμαρτύρομαι, κ. Πρόεδρε!

Shylock makes the bond with Antonio

---

*This kindness will I show.
Go with me to a notary, seal me there
Your single bond, and, in a merry sport,
If you repay me not on such a day,
In such place, such sum or sums as are
Expressed in the condition, let the forfeit
Be nominated for an equal pound
Of your fair flesh to be cut off and taken
In what part of your body pleaseth me.*

Γλωσσικές πράξεις – Παραδείγματα έμμεσων γλ. π.

- *Σπύρο! Ε! Ρε! Κάνεις λίγο πιο κει, σε παρακαλώ; Μπορείς να πας λίγο πιο κει; Πας λίγο πιο κει; Εκεί θα κάτσεις; Νομίζω μπορείς να πας πιο κει. Μπορείς να ξεκουνηθείς λίγο; Μπαίνεις μπροστά μου. Στέκεσαι μπροστά στην τηλεόραση. Πήγαινε πιο κει, παιδάκι μου! Πρέπει να μπαίνεις συνέχεια μπροστά μου; Ωραία κάθησες! You'd make a better door than a window.*
- — *Σε προειδοποιώ: δεν θα έχει καλό τέλος αυτή η ιστορία.*
  - *Απειλή είναι αυτό; / Με απειλείς;*

Η μαγική φόρμουλα: Austin

P_[α' πρ. οριστ. ενεστ.]

(α' πρ., β' πρ., Π)

happens, humdrum verbs in the first person| singular
present indicative active.¹ Utterances can be found, satis-

A very common and important type of, one would think, indubitable performative has the verb in the *second or third person* (singular or plural) and the verb in the *passive* voice: so person and voice anyway are not essential. Some examples of this type are:

- (1) You are hereby authorized to pay . . . .
- (2) Passengers are warned to cross the track by the bridge only.

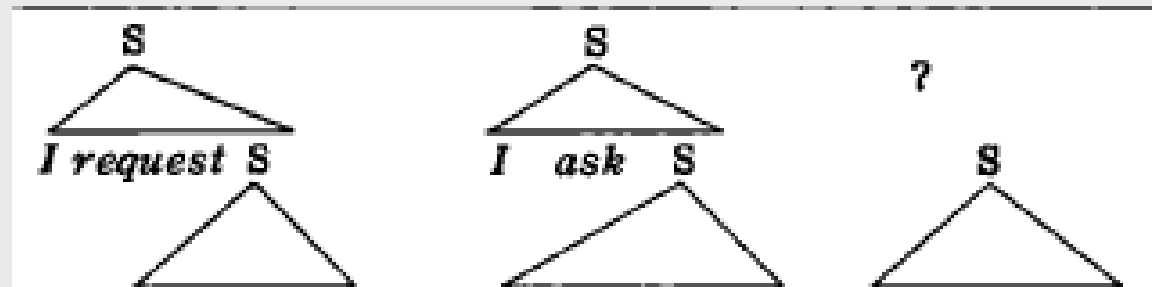
Indeed the verb may be 'impersonal' in such cases with the passive, for example:

- (3) Notice is hereby given that trespassers will be prosecuted

Η μαγική φόρμουλα: Sadock

In its simplest form, the **abstract-performative hypothesis** provides that every sentence contain as its highest deep-syntactic (and semantic) clause a structure like those that give rise to explicit performatives. This contains a subject that refers to the speaker, an abstract performative verb that specifies the force of the sentence, an indirect object that refers to the addressee, and a clausal direct object. In the case of explicitly performative sentences, no drastic changes affect the performative clause during the syntactic derivation. In the case of utterances that are not explicitly performative, the highest clause is eventually deleted. A good part of the remainder of this book will

Γλωσσική πράξη (κατά τον J. L. Austin)

- α.** locutionary act
– **Λεκτικό ενέργημα**
(«εκφώνηση»),
- β.** illocutionary act
– **ελλεκτικό** (ή
«προσλεκτικό»)
ενέργημα
(κυρίως «γλωσσική
πράξη»),
- γ.** perlocutionary act
– **διαλεκτικό** (ή «απο-
λεκτικό») **ενέργημα**

Ταξινόμηση των γλωσσικών πράξεων (κατά τον Austin)

1. Verdictives

I. VERDICTIVES

Examples are:

acquit	convict	find (as a matter of fact)
hold (as a matter of law)	interpret as	understand
read it as	rule	calculate
reckon	estimate	locate
place	date	measure
put it at	make it	take it
grade	rank	rate
assess	value	describe
characterize	diagnose	analyse

Ταξινόμηση των γλωσσικών πράξεων (κατά τον Austin)

---

1. Verdictives

2. Exercitives

appoint
dismiss

degrade
excommunicate

demote
name

order
sentence
levy
choose
bequeath
warn
pray
urge
proclaim
countermand
enact
dedicate

command
fine
vote for
claim
pardon
advise
entreat
press
announce
annul
reprieve
declare closed

direct
grant
nominate
give
resign
plead
beg
recommend
quash
repeal
veto
declare open

Ταξινόμηση των γλωσσικών πράξεων (κατά τον Austin)

---

1. Verdictives
2. Exercitives
3. Commissives

3. COMMISSIVES

The whole point of a commissive is to commit the speaker to a certain course of action. Examples are:

promise	covenant	contract
undertake	bind myself	give my word
am determined to	intend	declare my intention
mean to	plan	purpose
propose to	shall	contemplate
envisage	engage	swear
guarantee	pledge myself	bet
vow	agree	consent
dedicate myself to	declare for	side with
adopt	champion	embrace
espouse	oppose	favour

Ταξινόμηση των γλωσσικών πράξεων (κατά τον Austin)

1. Verdictives
2. Exercitives
3. Commissives
4. Behabitives

1. For apologies we have 'apologize'.
2. For thanks we have 'thank'.
3. For sympathy we have 'deplore', 'commiserate', 'compliment', 'condole', 'congratulate', 'felicitate', 'sympathize'.
4. For attitudes we have 'resent', 'don't mind', 'pay tribute', 'criticize', 'grumble about', 'complain of', 'applaud', 'overlook', 'commend', 'deprecate', and the non-exercitive uses of 'blame', 'approve', and 'favour'.
5. For greetings we have 'welcome', 'bid you farewell'.
6. For wishes we have 'bless', 'curse', 'toast', 'drink to', and 'wish' (in its strict performative use).
7. For challenges we have 'dare', 'defy', 'protest', 'challenge'.

Ταξινόμηση των γλωσσικών πράξεων (κατά τον Austin)

1. Verdictives
2. Exercitives
3. Commissives
4. Behabitives
5. Expositives

1.	affirm deny state describe class identify	report swear conjecture ? doubt ? know ? believe
2.	remark mention ? interpose	5. accept concede withdraw agree demur to object to adhere to recognize repudiate
3.	inform apprise tell answer rejoin	5a. correct revise
3a.	ask	
4.	testify	

6. postulate deduce argue neglect ? emphasize	7b. analyse define illustrate explain formulate
7. begin by turn to conclude by	7c. mean refer call understand regard as
7a. interpret distinguish	

Ταξινόμηση των γλωσσικών πράξεων (κατά τον Searle)

- **Αποφαντικά/Βεβαιωτικά** (representatives / assertives): αποφαίνομαι ότι, συμπεραίνω ότι, ισχυρίζομαι ότι, είμαι της άποψης να, ...
- **Κατευθυντικά** (directives): απαιτώ να, (σου) ζητώ να, (σε) διατάζω να, ...
- **Εκφραστικά** (expressives): (σ') ευχαριστώ, (σου) ζητώ συγγνώμη, (σε) καλωσορίζω, (σας) συγχαίρω για, ...
- **Δεσμευτικά** (commissives): (σου) υπόσχομαι να, προσφέρομαι να, δέχομαι να, στοιχηματίζω ότι, ...
- **Κηρυκτικά** (declaratives): απο-/κηρύσσω, βαπτίζω, (σε) απολύω / απολύεσαι, ...

Ταξινόμηση των γλωσσικών πράξεων (κατά τον Searle)

Representatives are those kinds of speech acts that state what the speaker believes to be the case or not. Statements of fact, assertions, conclusions, and descriptions, as illustrated in [16], are all examples of the speaker believes it is.

Expressives are those kinds of speech acts that state what the speaker feels. They express psychological states and can be statements of pleasure, pain, likes, dislikes, joy, or sorrow. As illustrated in [17], they can be caused by something the speaker does or the speaker's experience.

[16] a. The earth is flat. b. The earth is flat. c. The earth is flat. d. The earth is flat. e. The earth is flat. f. The earth is flat. g. The earth is flat. h. The earth is flat. i. The earth is flat. j. The earth is flat. k. The earth is flat. l. The earth is flat. m. The earth is flat. n. The earth is flat. o. The earth is flat. p. The earth is flat. q. The earth is flat. r. The earth is flat. s. The earth is flat. t. The earth is flat. u. The earth is flat. v. The earth is flat. w. The earth is flat. x. The earth is flat. y. The earth is flat. z. The earth is flat.

Directives are those kinds of speech acts that speakers use to get someone else to do something. They express what the speaker wants. They are commands, orders, requests, suggestions, and, as illustrated in [18], they can be positive or negative.

In using a directive, the speaker has to have a special text, in order to perform a declaration.

[18] a. Gimme a cup of coffee. Make it black.

b. Could you **Commissives** are those kinds of speech acts that speakers use to commit themselves to some future action. They express what the speaker intends. They are promises, threats, refusals, pledges, and, as shown in [19], they can be performed by the speaker alone, or by the speaker as a member of a group.

c. Don't touch that.

Declarations are those kinds of speech acts that speakers use to change the world via words (via the hearer). In using a declaration, the speaker has to have a special text, in order to perform a declaration.

[19] a. I'll be back.

b. I'm going to get it right next time.

c. We will not do that.

[15] a. Priest: I now pronounce you man and wife.

b. Referee: You're out of play.

c. Jury Foreman: We find the defendant guilty.

In using a commissive, the speaker undertakes to make the world fit the words (via the speaker).

In using a declaration, the speaker changes the world via words.

Ταξινόμηση της λεκτικής ισχύος (κατά τον Searle)

Είδος γλωσσικής πράξης	Σχέση λόγου-πραγμάτων	Ουσιώδης συνθήκη
Κηρυκτική	οι λέξεις αλλάζουν τον κόσμο	ο ομ. προκαλεί X (αιτία)
Αποφαντική	οι λέξεις αντιστοιχούν (fit) στον κόσμο	ο ομ. πιστεύει ότι X (δοξασία)
Εκφραστική	οι λέξεις αντιστοιχούν στον (εσ.) κόσμο	ο ομ. αισθάνεται ότι X (αίσθημα)
Κατευθυντική	ο κόσμος αντιστοιχεί στις λέξεις	ο ομ. θέλει να X (βούληση/επιθυμία)
Δεσμευτική	ο κόσμος αντιστοιχεί στις λέξεις	ο ομ. προτίθεται να X (πρόθεση/σκοπιμότητα)

Ταξινόμηση της λεκτικής ισχύος (κατά τον Searle)

Speech act type	Direction of fit	S = speaker; X = situation
Declarations	words change the world	S causes X
Representatives	make words fit the world	S believes X
Expressives	make words fit the world	S feels X
Directives	make the world fit words	S wants X
Commissives	make the world fit words	S intends X

TABLE 6.1 *The five general functions of speech acts (following Searle 1979)*

Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

ΛΑΒΕΤΕ ΘΕΣΕΙΣ
ΕΤΟΙΜΟΙ
ΠΑΥΣΑΤΕ ΠΥΡ

Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

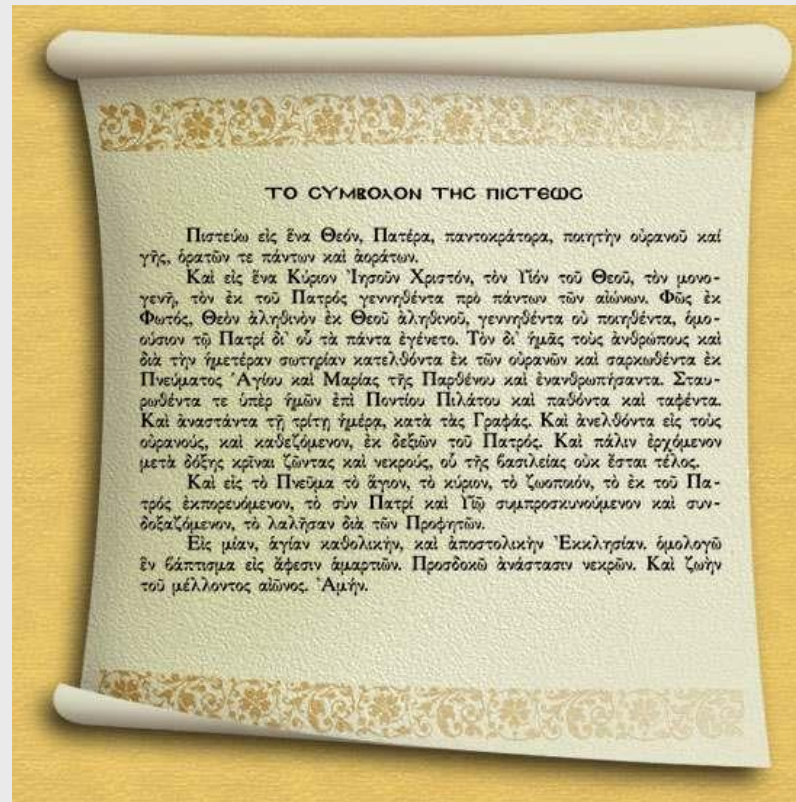
Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

---

reposted by @baptistmemes

Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

Απολύεσαι!

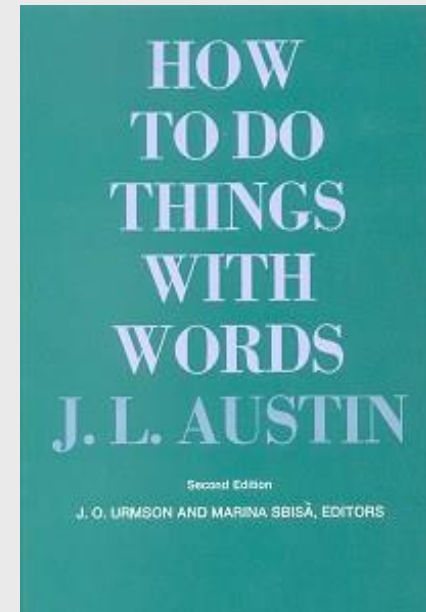

Με βάση τα παραπάνω, η εισηγητική επιτροπή κατατάσσει τις υποψηφιότητες που πληρούν τα τυπικά προσόντα ως εξής:

Λεκτική ισχύς - Σημείωση

- Τα επιτελεστικά ρήματα διακρίνονται από τα «προτασιακά ρήματα» («ρήματα προτασιακής στάσης»), ορισμένα εκ των οποίων ενδέχεται να εκφράζουν ουσιώδεις συνθήκες των επιτελεστικών· λ.χ. τα «νομίζω», «πιστεύω» κ.ά. «δοξαστικά» εκφράζουν ουσιώδεις συνθήκες των αποφαντικών, αλλά δεν είναι τα ίδια επιτελεστικά· τα «χαίρομαι», «λυπάμαι» κ.ά. εκφράζουν ουσιώδεις συνθήκες των εκφραστικών, αλλά τα ίδια δεν είναι απαραίτητως επιτελεστικά κ.ο.κ.

Σύγκριση υπόσχεσης-προειδοποίησης

- **Γενικές συνθήκες:**

καταλαβαίνω τη γλώσσα που χρησιμοποιείται, δεν προσποιούμαι/υποκρίνομαι κλπ.

- **Συνθήκες περιεχομένου:**

Υπόσχεση/Προειδοποίηση: το περιεχόμενο αφορά κάποιο μελλοντικό συμβάν

Υπόσχεση: το μελλοντικό αυτό συμβάν θα εκτελεστεί από τον ομιλητή

- **Προπαρασκευαστικές συνθήκες:**

Υπόσχεση: α) το συμβάν δεν θα γίνει από μόνο του και β) θα έχει επωφελή επίδραση

Προειδοποίηση: α) δεν είναι σαφές αν ο ακροατής ξέρει ότι το συμβάν θα πραγματοποιηθεί, β) ο ομιλητής ξέρει/νομίζει ότι το συμβάν θα πραγματοποιηθεί, γ) το συμβάν δεν θα έχει επωφελή επίδραση

Συνθήκες επιτυχίας των γλωσσικών πράξεων (συνέχεια)

- **Συνθήκη ειλικρινείας:**

Υπόσχεση: ο ομιλητής έχει την αγαθή πρόθεση να φέρει εις πέρας το μελλοντικό συμβάν

Προειδοποίηση: ο ομιλητής πιστεύει ότι το μελλοντικό συμβάν θα πραγματοποιηθεί και ότι δεν θα έχει επωφελή αποτελέσματα.

- **Ουσιώδης συνθήκη:**

Υπόσχεση: ο ομιλητής δεσμεύεται (για το περιεχόμενο της γλωσσικής του πράξης)

Προειδοποίηση: ο ομιλητής δηλώνει κάτι /πληροφορεί.

Έμμεσες κατευθυντικές / δεσμευτικές γλ. π.

	<i>Κατευθυντική</i>	<i>Δεσμευτική</i>
<i>Προπαρασκευαστική συνθήκη</i>	ο ακρ. μπορεί να X	ο ομ. μπορεί να X
<i>Συνθήκη ειλικρινείας</i>	ο ομ. θέλει να X	ο ακρ. θέλει ο ομ. να X & ο ομ. προτίθεται να X
<i>Συνθήκη περιεχομένου</i>	X[μελλ., ακρ.]	X[μελλ., ομ.]
<i>Ουσιώδης συνθήκη</i>	προσπάθεια του ομ. να κάνει X ο ακρ.	δέσμευση του ομ. να κάνει X

Έμμεσες/Πλάγιες κατευθυντικές πράξεις (κατά τον Searle)

- Μια έμμεση (ως προς τη σχέση δομής-λειτουργίας) **κατευθυντική** πράξη X εκτελείται από τον ομιλητή
  1. ρωτώντας εάν / δηλώνοντας ότι ισχύει η προκαταρκτική συνθήκη σχετικά με την ικανότητα του ακροατή να κάνει X
  2. ρωτώντας εάν / δηλώνοντας ότι ισχύει η συνθήκη περιεχομένου
  3. δηλώνοντας ότι (αλλ' όχι ρωτώντας εάν) ισχύει η συνθήκη ειλικρινείας
  4. ρωτώντας εάν / δηλώνοντας ότι ισχύουν (γενικοί λόγοι) για την εκτέλεση της πράξης X.

Πλάγιες κατευθυντικές πράξεις – Παραδείγματα

---

1. Θα μπορούσατε να κάνετε λιγάκι ησυχία;
2. Δε θα φας πρωινό;
3. —
4. Γιατί όχι-Χ;

1. Μπορείτε να πηγαίνετε τώρα.
2. Εφεξής θα έρχεστε με γραβάτα
3. Θα ήθελα να μείνω λίγο μόνος μου
4. Μη μας δουν μαζί.

1. Προκαταρκτική συνθήκη
2. Συνθήκη περιεχομένου
3. Συνθήκη ειλικρινείας
4. Γενικοί λόγοι

- **Μεταγλωσσικές πράξεις**. Διορθωτικές υποδείξεις: «Μη λες/γράφεις Χ [απαγορευτικό], να λες/γράφεις Ψ [κανονιστικό], διότι Χ [εξηγητικό]», Επισχετικές εκφράσεις: «άσχετο, αλλά...».
- **Διαλεκτικές πράξεις** (πράξεις διαχείρισης του διαλόγου): παραχώρηση/διεκδίκηση βήματος, διακοπή/επικάλυψη λόγου, παράθεση, αποσιώπηση, αλλαγή θέματος, συναίνεση, ...
- **Ευγένεια** ...

γλωσσικές πράξεις

γλωσσικά συμβάντα

Άσκηση: Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

Αθήνα 31-8-2018

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

στην 1^η Τακτική Συνεδρίαση της Συνέλευσης του Τμήματος Πλήρους και Ειδικής Σύνθεσης Ακαδημαϊκού Έτους 2018-2019.

*

Παρακαλούμε να παραστείτε στη συνεδρίαση που θα πραγματοποιηθεί την **Τρίτη 18 Σεπτεμβρίου 2018** και ώρα **10:00 π.μ.** στην αίθουσα 304 του Γρυπαρείου Μεγάρου.

ΘΕΜΑ: ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΜΕΑ

ΜΕ ΘΕΙ

- **ΕΝ** Καλείσθε στην 1^η τακτική συνεδρίαση του ακαδ. έτους 2019-2020 της Συνέλευσης του
- **ΑΚ** Τομέα Πολιτισμού, Περιβάλλοντος, Επικοινωνιακών Εφαρμογών και Τεχνολογίας, που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 23/9/2019, ώρες 12.00-14.00, στο Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση και τα ΜΜΕ, κτήριο Σοφοκλέους 1, αίθουσα 202, με ημερήσια διάταξη:

.....
.....
.....
..... / ...../20 .....

Ο/Η ΑΙΤ.....

Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

Άρθρο 3: (Σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας)

1. Επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδας, που γνωρίζει κεφαλή της τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, υπάρχει αναπόσπαστα ενωμένη δογματικά με τη Μεγάλη Εκκλησία της Κωνσταντινούπολης και με κάθε άλλη ομόδοξη Εκκλησία του Χριστού τηρεί απαρασάλευτα, όπως εκείνες, τους ιερούς αποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τις ιερές παραδόσεις. Είναι αυτοκέφαλη, διοικείται από την Ιερά Σύνοδο των εν ενεργεία Αρχιερέων και από τη Διαρκή Ιερά Σύνοδο που προέρχεται από αυτή και συγκροτείται όπως ορίζει ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας, με τήρηση των διατάξεων του Πατριαρχικού Τόμου της κθ' (29) Ιουνίου 1850 και της Συνοδικής Πράξης της 4ης Σεπτεμβρίου 1928.
2. Το εκκλησιαστικό καθεστώς που υπάρχει σε ορισμένες περιοχές του Κράτους δεν αντίκειται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.
3. Το κείμενο της Αγίας Γραφής τηρείται αναλλοίωτο. Η επίσημη μετάφρασή του σε άλλο γλωσσικό τύπο απαγορεύεται χωρίς την έγκριση της Αυτοκέφαλης Εκκλησίας της Ελλάδας και της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας στην Κωνσταντινούπολη.

Αναγνωρίστε τις γλωσσικές πράξεις

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου να αναπτύξει την ερώτησή του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, με το 2^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το οδικό δίκτυο της Κρήτης μέχρι και πριν μερικά χρόνια, δεν είχε δεχτεί τη φροντίδα της ελληνικής πολιτείας. Το επαρχιακό δίκτυο μπορεί να το συντηρούσαμε μέσα από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, μέσα από την περιφέρεια, αλλά αυτό που λέμε εθνικό δίκτυο δεν προχώρησε.

Θέλω, όμως να σας επισημάνω ένα λεπτό σημείο. Δεν αρκεί η ένταξη. Θα πρέπει το Υπουργείο Υποδομών να ζητήσει από το Υπουργείο Οικονομικών την καταβολή του τιμήματος των απαλλοτριώσεων, διότι αν αυτά δεν καταβληθούν μέχρι τέλος Οκτωβρίου, τότε αίρονται οι απαλλοτριώσεις. Αυτό ίσως είναι το λεπτό σημείο και θα σας παρακαλούσα με ενημέρωσή σας προς το Υπουργείο Υποδομών, να επισημάνετε στον κ. Ρέππα αυτό το θέμα, προκειμένου το έργο αυτό που είναι τουλάχιστον ώριμο, με 8.500.000 ευρώ περίπου προϋπολογισμό, να μπορέσει να δημοπρατηθεί άμεσα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.